

(א) ר"מ מ"ו, (ב) ש"ן למתני' לעיל דף ע"ג; (ג) לעיל ס"ג.

הגהות הב"ח

(א) גמ' לבי מעשרתא ולמדיש: (ב) שם לבי דפי ולמדיש: (ג) שם באתרא דההוא דזבין הוא דנגיד: (ד) רש"י ד"ה עשוק עפרה יקר, י"ב ע"ל דף נ"ג: (ה) תוס' ד"ה הכא וכו' ולאסמכתא קא ממני דטועה כסבור שלא: (ו) בא"ר התם הוא דקאמר:

מוסף רש"י

על הכומר של זיתים. שמתקין יחד ככל כתי שמתחמו (פסחים ח.נ.).

איזהו נשך פרק חמישי בבא מציעא. עד.

עין משפט
גר מצוה

א (ש"ע ח"מ ס"י ח סעי' יג בה"ט):
קנ"ג ב ג מ"י פ"ו מהלכות
מכירה הל' יג יד סמ"ג
עשין פ"ו ולח"ו קע"א
טו"ע ח"מ ס"י קפ"ד
סעיף א:
קנ"ג ד ה ר מ"י שם הל'
ו סמ"ג עשין פ"ו
טו"ע ח"מ ס"י קפ"ד
סעיף א:
קנ"ג ז מ"י פ"ט מהל'
מלוה ולה הל' ז
סמ"ג לח"ו קנ"ג טו"ע י"ד
ס"י קע"א עשין ד'
ק"ס ח ט י מ"י שם:
ק"ס א כ מ"י שם הל' ז:

לעיו רש"י

ור"ן [ו'] [ו'] נ"ה.
אמולד"ר
[אנאמולד"ר] לעטוף.
מירשק"א [מירש"ק].
ביצה, סקויה מ"ס רד"ו.

לאו זידו. שמה לא ימכרוהו לו: דלא לר וחסים. מעות של כל איש ואיש לצד: סיטומתא. חותם שרושמן המנונים על החציות של יין שלוקחין הרבה ביחד ומניחין אותן על צוהר הזעלים ומוליכין אותן אחת אחת למכור לתנות ורושמן אותם לדעת שכל הרשומות נמכרות: ובאתרא נו' למיקני. שרגילין לרשות על מנת שבדבר זה תהא קנייה לו כאלו משך קני: מחוסר שמים. שמי מלאכות: פוסק עמו. ואע"פ שלא יאל השער דהא יש לו אבל מחוסר שלם כאין לו דמי: בידי אדם. אם מלאכות שהדבר מחוסר בידי אדם אפי' מזה הן פוסק: בידי יימר דלמיה ויהא צידו להשלים הלך כאין לו הוא: משדא בחמה. שטוח העומרין בחמה: ומידרא. לזרוק המון לאחר הדישה ברכת ברות: כגון דשדי בחמה ויבש. דלמיה גדיש קרי ליה: האיכא מידרא. צידי שמים היא שרריך רוח שאינה מזהיה: אפשר בנפשות. ור"ן בלע"ז: על העניני. כולוה לאותצניהו לרז ושמואל נקיש לה ואיל: מכמה. הוחמס: למידש. לרוך גמ: מנגד. למשון היין אל הזור שלפני הגמ: דהסי ר' חייא. לקמן: על הכומר של זיתים. דתנן במתני' (לעיל דף ע"ג): מעטן תנא ליה איהו צמתני' בלשון כומר לומר שכבר נתחממו: צי דפא. בית הדב של שמן: לפופי. אמולד"ר בלע"ז לשון מלפפין הוולד (שבת דף קט"ט): שמנגללו לפי מדתו. אם גדולות אם קטנות ועושה להן בית קיבול: ומשרף. לזכור בכבשן: כגון דמלפף ויבש. ואכתי צינים קרי להו. לשון צינה מרשק"א שהעפר מגובלת עם המים: ומידק. לאחר שנשרפו האבנים הרי הן חתוכות שרופות ומוליאין אותן מן הכבשן ונותנין בהן מעט מים ולזרין אותן ונידוכות מאליהן כקמח טחון: משראוי לשקען בכבשן. משכיבין והומין את האבנים ואת הצינים והכל צידו ואין חסר אלא מלאכת השריפה: צד"א. שרריך שהיא מוכן צידו: בעפר לבן. שאינו מנאי וכשהיו מכניסין אותו אין מכניסין אותו אלא מגובל ועשו צינים: אבל בעפר שחור. שהוא מנאי בנקותו אין כריך שהיא צידו שאם אין לזה יש לזה: מני עיילי עפרא. משהכניס המוכר וזכר עפר צינתו ועפר שחור היה: עשיק עפרא. יקר (ו) ואינו מנאי: סמכא דעסיה. דכל אחד והחזר יקבל מי שפרע: לא סמכא דעסיה. דלמא לא משכה עפרא וליכא מי שפרע שהוא עצמו לא נסמן עליו אלא נתן על הספק: ימות

הבא לאו בידו. מכאן מקשה ר"ת לפירוט הקונט' דפרק זה צורר (פנהדרין דף כד: ושם ד"ה כל) גבי משחק בקוביא דקאמר התם דללו אסמכתא היא ופי' הקונט' משום דהימי דמי אסמכתא כגון אם אוזיר ולא אעביד וכגון משליש שטרו דגט פשוט (ב"ב דף ק"פ ס"ה) דסמין על (א) (לא) דבר כסבור כל זר צידו לשטות ומיטשא כי מתני אדעתא דלא יהיב (ב) לאסמכתא קא מתני דטועה שלא יבא לידי כך אבל משחק בקוביא לא סמין אמדי דלא ידע אי נחא אי לא נחא ואפי' מתני שמע מינה מספיקא גמיר ומקני והכא משמע איפכא דהיכא דלאו צידו הוא טפי אסמכתא ונראה לר"ת דאגב דבעי למיקני גמר ומקני וקשה לפירוטו דצוהב (לעיל דף ק"פ ס"ה) חשיב אסמכתא להיחא דלאס אפי' חזר צי ערצוני מחול לך ולא אמרי' מנו דבעי למיקני גמר ומקני ועוד דל"כ היכי מדמה בפרק זה צורר (פנהדרין דף כ"ה) להיחא דאין אחד מהם נזיר דהתם לא שייך האי טעמא ור"ת בעצמו חזר בו והגיה בספר הישר גבי עובדא דשנים שהמרו זה את זה בפרק צמה מדליקין (שבת דף ל"א) שהקנו זה לזה דאי לא הקנו ליהדרו בהו ואע"ג דיש מקומות דקנו בלא קנין צדריס בעלמא כגון כסנהדרין (דף כ"ד) נאמן עלי אלא כו' צדאנת לך מחלוקת וכן (שם) דור ל בני ראשך דאין יכול לחזור בו התם דין הוא שיעיל כיון שיש להם תביעה זה על זה והם קבלו עליהם כך את הדין ולא דמי להיכא שאין לו שום תביעה והתם צ"ל זה צורר (פנהדרין דף כ"ה) גבי מפרחי יונים משמע כפי' הקונט' דקאמר ונריכא דאי קאמר בתולה צדעת עצמו התם (ו) דקאמר קיס לי צנפשא דידענא טפי ולהכי הוא אסמכתא משמע היכא צידו להריות היא טפי אסמכתא ומתך דשמעתין נראה לי דלא דמי דהכא היא צידו ולא צידו דאע"ג דמנאי הוא לקנות מכל מקום כיון דתלוי באתריס דלא לא יכיל למכור ממי יקנה הלך לא גמר ומקני אבל התם דאין צידו כלל גמר ומקני וכשהיה צידו מכל וכל כגון אם אוזיר ולא אעביד אי גזים לא גמר ומקני כגון דאמר אשלים אלפא וזוי כדלקמן בפרק המקבל (דף ק"ד) אבל אשלים צמיטבא דלא גזים גמר ומקני ועוד פ"ת דוקא כי היא דלאס אפי' חזר צי ערצוני מחול לך והיא דפירקין לעיל (דף ק"ה) דלאס אי אמה נותן לי מכאן ועד שלם שנים והיא דמשלם חשיב אסמכתא כיון דגזים שאין מתכוין אלא להסמין חזרו על צדריו שאומניהו אבל משחק בקוביא

דלמא לאו זידו. שמה לא ימכרוהו לו: דלא לר וחסים. מעות של כל איש ואיש לצד: סיטומתא. חותם שרושמן המנונים על החציות של יין שלוקחין הרבה ביחד ומניחין אותן על צוהר הזעלים ומוליכין אותן אחת אחת למכור לתנות ורושמן אותם לדעת שכל הרשומות נמכרות: ובאתרא נו' למיקני. שרגילין לרשות על מנת שבדבר זה תהא קנייה לו כאלו משך קני: מחוסר שמים. שמי מלאכות: פוסק עמו. ואע"פ שלא יאל השער דהא יש לו אבל מחוסר שלם כאין לו דמי: בידי אדם. אם מלאכות שהדבר מחוסר בידי אדם אפי' מזה הן פוסק: בידי יימר דלמיה ויהא צידו להשלים הלך כאין לו הוא: משדא בחמה. שטוח העומרין בחמה: ומידרא. לזרוק המון לאחר הדישה ברכת ברות: כגון דשדי בחמה ויבש. דלמיה גדיש קרי ליה: האיכא מידרא. צידי שמים היא שרריך רוח שאינה מזהיה: אפשר בנפשות. ור"ן בלע"ז: על העניני. כולוה לאותצניהו לרז ושמואל נקיש לה ואיל: מכמה. הוחמס: למידש. לרוך גמ: מנגד. למשון היין אל הזור שלפני הגמ: דהסי ר' חייא. לקמן: על הכומר של זיתים. דתנן במתני' (לעיל דף ע"ג): מעטן תנא ליה איהו צמתני' בלשון כומר לומר שכבר נתחממו: צי דפא. בית הדב של שמן: לפופי. אמולד"ר בלע"ז לשון מלפפין הוולד (שבת דף קט"ט): שמנגללו לפי מדתו. אם גדולות אם קטנות ועושה להן בית קיבול: ומשרף. לזכור בכבשן: כגון דמלפף ויבש. ואכתי צינים קרי להו. לשון צינה מרשק"א שהעפר מגובלת עם המים: ומידק. לאחר שנשרפו האבנים הרי הן חתוכות שרופות ומוליאין אותן מן הכבשן ונותנין בהן מעט מים ולזרין אותן ונידוכות מאליהן כקמח טחון: משראוי לשקען בכבשן. משכיבין והומין את האבנים ואת הצינים והכל צידו ואין חסר אלא מלאכת השריפה: צד"א. שרריך שהיא מוכן צידו: בעפר לבן. שאינו מנאי וכשהיו מכניסין אותו אין מכניסין אותו אלא מגובל ועשו צינים: אבל בעפר שחור. שהוא מנאי בנקותו אין כריך שהיא צידו שאם אין לזה יש לזה: מני עיילי עפרא. משהכניס המוכר וזכר עפר צינתו ועפר שחור היה: עשיק עפרא. יקר (ו) ואינו מנאי: סמכא דעסיה. דכל אחד והחזר יקבל מי שפרע: לא סמכא דעסיה. דלמא לא משכה עפרא וליכא מי שפרע שהוא עצמו לא נסמן עליו אלא נתן על הספק: ימות

לעיו רש"י
ור"ן [ו'] [ו'] נ"ה.
אמולד"ר
[אנאמולד"ר] לעטוף.
מירשק"א [מירש"ק].
ביצה, סקויה מ"ס רד"ו.